

Tisková zpráva

Střevotour 2010: Nebojme se vyšetření tlustého střeva!

Praha 9. února 2010

Hlavní roli v osvětové kampani cílené na prevenci rakoviny tlustého střeva a konečníku hraje ohromná maketa tlustého střeva. Putovní kampaň ve formě „road show“ postupně navštíví vybraná velká města v České republice. Začíná 11. února v pražském nákupním centru Nový Smíchov, kde bude k vidění do 19. února. Následovat bude například Plzeň, Liberec, Ústí nad Labem, Olomouc či Pardubice. „Poprvé bude mít česká veřejnost možnost získat důležité informace o jednom z největších nádorových zabijáků – rakovině tlustého střeva a konečníku – pomocí obří makety tlustého střeva. Maketou o rozměrech 9 x 4 metry se dá procházet jako tunelem a lidé si budou moci prohlédnout, jak tlusté střevo vypadá uvnitř. Uvidí nejen zdravou sliznici, ale názorně také choroby, které tlusté střevo nejčastěji postihují. Nejzávažnější je pochopitelně rakovina tlustého střeva a konečníku,“ řekla Mgr. Pavla Šlosserová, ředitelka občanského sdružení Onkomaják. Lékařské statistiky dokazují, že pokud je toto onemocnění zachyceno včas, až 95 % nemocných lze vyléčit! Osvětová kampaň je tedy zaměřena především na včasné odhalení rakoviny tlustého střeva a konečníku a plánována je minimálně na dva roky. Onkomaják proto navázal spolupráci s Nadací VIZE 97, jež se touto problematikou již dlouhá léta rovněž zabývá.

Maskotem kampaně se stala populární kreslená postava Rudy Pivrnce. Její autor, kreslíř Petr Urban, dokonce sám kolonoskopické vyšetření absolvoval a svoji zkušenost výtvarně ztvárnil v komiksu, který získá každý, kdo prohlídku nafukovací makety tlustého střeva absolvuje. Současně dostane i potřebné informace o pracovištích v ČR, která vyšetření tlustého střeva a konečníku provádějí.

Rakovina tlustého střeva a konečníku je v ČR jedním z nejčastějších nádorových onemocnění. Ve srovnání s jinými státy je v naší zemi výskyt tohoto onemocnění u mužů dokonce nejvyšší; výskyt u žen dosahuje 8. - 9. pozice v celosvětovém pořadí. Každý rok je v České republice zhojný nádor tlustého střeva či konečníku diagnostikován asi u více než 8 300 osob. „Zkušenost s rakovinou tlustého střeva a konečníku, i když třeba jen zprostředkovanou, má vysoký podíl obyvatel. Téměř čtyři lidé z deseti uvádějí, že v jejich blízkém okolí někdo touto chorobou onemocněl,“ sdělila tisku Pavla Šlosserová. Z tohoto důvodu je naprosto nezbytný screening, jehož hlavním přínosem je lepší prognóza nově diagnostikovaných pacientů. Plošný screening na úrovni celé populace umožňuje odhalit léčitelné nádorové onemocnění již v jeho časných stádiích, kdy pacienti ještě nemají potíže a příznaky nemoci se neprojeví.

Screeningový program zahrnuje vyšetření testem na okultní (skryté) krvácení do stolice (TOKS), které si každý jedinec starší 50 let může vyžádat u praktického lékaře nebo registrujícího gynekologa. Druhou vyšetřovací metodou je screeningová kolonoskopie. Ta navíc umožňuje rovnou odstranit podezřelé výrůstky ve střevě, čímž se pacient vyhne klasické operaci, která je pro organismus mnohem větší zátěží. Kolonoskopické vyšetření však zůstává strašákem v očích veřejnosti a řada pacientů z ní má značné obavy. „Podle lékařů i podle výpovědí většiny pacientů, kteří kolonoskopické vyšetření již absolvovali, je strach z kolonoskopie zbytečný. Naprostá většina lidí se chová iracionálně a na vyšetření nejde, protože se obává špatných výsledků. Strach z bolesti je až druhotný a většinou slouží jako výmluva či důvod, proč na vyšetření nejít. Jenže toto nesmyslné rozhodnutí může mít důsledek až takový, že si výrazně zkrátíme život,“ vysvětlila Pavla Šlosserová. Lékaři dnes přitom běžně tlumí bolestivé pocity u citlivějších jedinců pomocí léků, a ti pak původně obávanou proceduru zvládnou bez jakéhokoli strádání. „V průběhu kolonoskopie pacient zpravidla pohodlně leží na levém boku a je personálem podrobně informován o všech následujících krocích. Samozřejmostí je nitrožilní injekce proti bolesti. Celá procedura obvykle netrvá déle než

dvacet minut. Dalších minimálně šedesát minut je pak vyhrazeno pro odpočinek. Jíst a pít může člověk okamžitě po vyšetření, nicméně v případě terapeutického zákroku jsou nutná dietní opatření," popsal průběh kolonoskopie prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D., přednosta Interní kliniky 1. LF UK a ÚVN v Praze.

Kdo je kdo?

Prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D.

přednosta Interní kliniky 1. LF UK a ÚVN, Praha

1. místopředseda České gastroenterologické společnosti ČLS JEP

předseda Rady pro screening kolorektálního karcinomu ČGS ČLS JEP

místopředseda Komise pro screening kolorektálního karcinomu MZd ČR

člen Rady programu Včasné diagnózy a prevence rakoviny tlustého střeva a konečníku Nadace Vize 97

„Organizovaný screening rakoviny tlustého střeva a konečníku probíhá v ČR od roku 2000. Od roku 2006 jsou sbírána individuální anonymizovaná data. Kvalita a bezpečnost programu je garantována tzv. indikátory kvality, pomocí nichž jsou gastroenterologická centra hodnocena. Proces screeningu je odlišný pro jedince ve věku 50-54 let a 55 let a více. Klienti ve věku 50-54 let mají 1x ročně nárok na test skrytého krvácení ve stolici (TOKS) u svého praktického lékaře nebo gynekologa, starší klienti si pak mohou vybrat mezi TOKS 1x za 2 roky nebo kolonoskopií 1x za 10 let. Po odborné stránce je ČR na screeningový program připravena. Nutná je však jednoznačná podpora ze strany státní správy a plátců zdravotní péče.“

Doc. MUDr. Bohumil Seifert, Ph.D.

přednosta Ústavu všeobecného lékařství 1. LF UK v Praze

vědecký sekretář Společnosti všeobecného lékařství ČLS JEP

člen Rady pro screening kolorektálního karcinomu ČGS ČLS JEP

člen Komise pro screening kolorektálního karcinomu MZd ČR

„Je nutná intenzivní osvěta a informovanost jak mezi praktickými lékaři a gynekology, tak mezi širokou veřejností. Lékaři mohou pacientům provádět test na skryté krvácení (TOKS) ve stolici již od roku 2000, nicméně výsledky jsou poměrně negativní – nízká návratnost výsledků, stud a nezáměr pacientů. Primárním úkolem praktických lékařů a gynekologů je identifikace pacientů, kteří by měli být zapojeni do screeningového procesu. Je třeba ale dávat pozor na věkové limity pro screening a na to, aby byli do screeningu zařazeni pouze jedinci, kteří nemají žádné příznaky nemoci. Pro symptomatické či rizikové pacienty je stanoven jiný diagnostický a terapeutický postup.“

Doc. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D.

ředitel Institutu biostatistiky a analýz Masarykovy univerzity, Brno

vedoucí sekce České onkologické společnosti ČLS JEP pro zdravotnickou informatiku

člen Rady pro screening kolorektálního karcinomu ČGS ČLS JEP

člen Komise pro screening kolorektálního karcinomu MZd ČR

„Každoročně se zvyšuje počet nově diagnostikovaných pacientů s rakovinou tlustého střeva a konečníku a více než polovina z nich má již v době diagnózy pokročilé stadium choroby. Počet pacientů, kteří každoročně zemřou na rakovinu tlustého střeva a konečníku je naproti tomu stabilizovaný. Z tohoto důvodu každoročně roste v České republice počet lidí, kteří mají nebo měli rakovinu tlustého střeva a konečníku a vyžadují péči. V roce 2010 očekáváme více než 8 300 nově diagnostikovaných pacientů a celkově více než 51 000 žijících pacientů, kteří touto byli s touto nemocí léčeni v minulých letech. Screening je jedinou možností, jak pokrýt financování léčby pacientů s rakovinou tlustého střeva a konečníku v budoucnosti, protože náklady na zachycení pacientů s časnými stadii onemocnění a jejich následná léčba jsou nižší v porovnání s léčbou pacientů, jejichž onemocnění je již v pokročilém stadiu.“

ONKOMAJÁK

Hlavním cílem občanského sdružení ONKOMAJÁK je ukazovat cestu pacientům, kteří se ocitnou na rozbouřeném moři v podobě onkologického onemocnění a neví, kudy se vydat. ONKOMAJÁK svítí zářivým a silným světlem a je vidět ze všech koutů naší vlasti. Jsme tu proto, aby všichni, jichž se onkologické onemocnění týká, žili déle a nebáli se své diagnóze postavit. S naší pomocí se už nikdo nemusí topit v neznámých vodách.

Kontakt:

Mgr. Pavla Šlosserová

ředitelka Onkomaják, o.s.

Tel.: 728 774 727

E-mail: pavla.slosserova@onkomajak.cz

Zdroj informací:

www.onkomajak.cz

www.strevo-tour.cz

www.kolorektum.cz

www.linkos.cz